МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н. КАРАЗІНА

Кафедра іноземних мов професійного спрямування

Методичні рекомендації
для самостійної роботи студентів II курсу
історичного факультету
за навчальною дисципліною
«*Іноземна мова за фахом*»

Рівень вищої освіти: перший (бакалавр) (освітньо-науковий)
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
(шифр і назва)
Спеціальність: 032 Історія та археологія
(шифр і назва)
Освітня програма Історія та археологія
(шифр і назва)
Спеціалізація: _____
Вид дисципліни: обов'язкова
Факультет: історичний

Методичні рекомендації схвалено
на засіданні кафедри іноземної мови професійного спрямування
від "26" червня 2025 року, протокол № 12
Завідувачка кафедри іноземної мови професійного спрямування

Ганна ГУСЄВА

Методичні рекомендації погоджено науково-методичною
комісією факультету іноземних мов
"30"червня 2025 року № 7

Голова науково-методичної комісії
факультету іноземних мов _____ Анна КОТОВА

Харків – 2025

Загальні положення щодо організації самостійної роботи здобувачів освіти. Самостійна робота здобувачів освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних дисциплін, і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна» 2025 р.

Університет має забезпечувати для осіб, які навчаються, професійну підготовку на рівні кращих університетів світу, формування необхідних фахових і загальних компетентностей, зокрема: вміння самостійно навчатися і критично мислити.

Самостійна робота включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Навчальний час, відведений на самостійну роботу здобувача освіти денної та заочної форми навчання, регламентується навчальними планами та робочими навчальними планами.

Зміст самостійної роботи визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками науково-педагогічного працівника.

Методичні матеріали для самостійної роботи здобувачів освіти передбачають можливість проведення самоконтролю з боку здобувача. Для самостійної роботи рекомендується відповідна наукова та професійна література.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, є обов’язковим. Форми контролю визначаються робочою програмою навчальної дисципліни і включають виконання рефератів, есе або мультимодальних презентацій, винесення самостійно засвоєного матеріалу на підсумковий семестровий контроль (разом з матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять).

Зміст та організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти за навчальною дисципліною «Іноземна мова для аспірантів».

Відповідно до навчального плану, загальний обсяг навчальної дисципліни складає для денної та заочної форми освіти 4 кредитів, тобто 120 годин для денної та заочної форми навчання.

Обсяг самостійної роботи для денної форми навчання складає 40 години для денної форми та 98 для заочної форми.

Розподіл годин для самостійної роботи по темах

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	Кількість годин
	3 семестр		
1	Підготовка домашніх завдань з граматики та самостійне вивчення граматичного матеріалу за темами: Infinitive; Too/Enough; The -ing forms; Participles; Clauses (Time Clauses; Clauses of Result; Clauses of Reason); Clauses (Clauses of Purpose; Clauses of Contrast; Exclamations; Clauses of Manner).	2	15
2	Підготовка до аналітичного читання	3	10
3	Підготовка до усної практики за темами: “Early Cultures”; “The Roman Empire”; “Ancient Greece”.	3	10
4	Підготовка до створення презентацій за фахом	4	15

	4 семестр		
1	Підготовка домашніх завдань з граматики та самостійне вивчення граматичного матеріалу за темами: Conditionals; Wishes; Relatives; Reported Speech; Have something Done.	6	14
2	Підготовка до аналітичного читання	7	10
3	Підготовка до усної практики за темами: “British History In-Depth”; “American History”; “Ukraine: History and Prehistory”.	7	10
4	Підготовка до створення презентацій за фахом	8	14
	Разом	**40**	**98**

Розподіл годин для самостійної роботи по темах
(німецька мова)

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	Кількість годин
	3 семестр		
1	Підготовка домашніх завдань з граматики та самостійне вивчення граматичного матеріалу за темами: Infinitiv, Deklination der Substantive, Zeitformen der Verben, Satzverbindung	2	15
2	Підготовка до аналітичного читання	3	10
3	Підготовка до усної практики за темами: “Geschichte der Ukraine”; “Geschichte Europas”; “Zeitgeschichte”.	3	10
4	Підготовка до створення презентацій за фахом	4	15
	4 семестр		
1	Підготовка домашніх завдань з граматики та самостійне вивчення граматичного матеріалу за темами: Satzgefüge, Passiv, Konjunktiv II, Konditionalis I	6	14
2	Підготовка до аналітичного читання	7	10
3	Підготовка до усної практики за темами: “Geschichte meiner Heimat”; “Geschichte Deutschlands”; “Geschichte Österreichs”.	7	10
4	Підготовка до створення презентацій за фахом	8	14
	Разом	**40**	**98**

Розподіл годин для самостійної роботи по темах
(французька мова)

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	Кількість годин
	3 семестр		

1	Підготовка домашніх завдань з граматики та самостійне вивчення граматичного матеріалу за темами: Les temps du passé: *Passé simple, Plus-que-parfait, Futur dans le passé*. Les degrés de comparaison. Le gérondif. Les pronoms relatifs (qui, que, dont, auquel, etc.). La forme passive.	2	15
2	Підготовка до аналітичного читання	3	10
3	Підготовка до усної практики за темами: “Histoire de l’Antiquité”; “Histoire de l’Europe”; “Le patrimoine et l’histoire”.	3	10
4	Підготовка до створення презентацій за фахом	4	15
	4 семестр		
1	Підготовка домашніх завдань з граматики та самостійне вивчення граматичного матеріалу за темами: Les pronoms personnels complements. L’impératif. Les articles définis, indéfinis et partitifs. Les pronoms personnels toniques. Les pronoms possessifs et démonstratifs.	6	14
2	Підготовка до аналітичного читання	7	10
3	Підготовка до усної практики за темами: “Histoire de France”; “Histoire des pays francophones”; “Histoire de l’Ukraine”.	7	10
4	Підготовка до створення презентацій за фахом	8	14
	Разом	**40**	**98**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Виконання домашніх завдань та самостійне опрацювання граматичного матеріалу за темами, зазначеними у робочій програмі.	8	29
2	Опрацювати запропоновані тексти, вивчити необхідні лексичні одиниці, виконати завдання на розуміння змісту прочитаних текстів.	10	20
3	Підготувати доповідь за запропонованою темою, базуючись на вивченому матеріалі.	10	20
4	Підготувати доповідь з мультимедійною презентацією за історичною тематикою, що відповідає тематиці ОПП іноземною (англійською\ німецькою\французькою) мовою.	12	29
	Разом:	40	98

Критерії оцінювання видів самостійної роботи

Критерії, за якими оцінюється усна відповідь та презентаційна частина	**Оцінка**
1. **Презентаційна частина:** студент підготував та зробив доповідь з презентацією в форматі power point або інших презентаційних цифрових застосунках, яка є структурованою (містить лексико-графічну інформацію фахової спрямованості, де	**9-10**

текстова частина презентації містить не більше 20 відсотків всієї усної частини доповіді та представлена тезово, не розгорнутими реченнями. Обсяг презентації складає не більше 5-6 слайдів, де 1-й слайд - титульний. За необхідністю додається список використаних референційно-інформаційних джерел. Презентація подається в усній формі, формат читання текстової частини презентації з екрану виключається. Письмова частина презентації не містить суттєвих помилок (допускаються 1-2 лексико-граматичні помилки). 2. **Усна частина презентації:** студент надає повну, зрозумілу, зв'язну відповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину). Вимова є правильною. Студент коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 3-х) незначних помилок кожного типу у письмовій частині та/або усній частині презентації, якщо, вони не перешкоджають розумінню відповіді. Обсяг доповіді- до 5 хвилин. Формат співбесіди передбачає відповідь на 1-2 запитання за змістом презентації.	
1. **Презентаційна частина:** студент підготував та зробив доповідь з презентацією в форматі power point, яка є структурованою (містить лексико-графічну інформацію фахової спрямованості, де лексична частина становить не більше 30 відсотків усної частини доповіді. Студент коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 3-х) незначних помилок кожного типу у письмовому тексті презентації, якщо вони не перешкоджають розумінню відповіді. 2. **Усна частина презентації:** студент надає повну, зрозумілу, зв'язну усну доповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину). Вимова є правильною, але допускається наявність кількох (до 6) незначних помилок у вимові, якщо вони не перешкоджають розумінню відповіді. Студент коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 3) незначних помилок кожного типу, якщо, вони не перешкоджають розумінню відповіді.	**7-8**
1. Презентаційна частина: студент підготував та зробив доповідь з презентацією в форматі power point, яка містить лексико-графічну інформацію фахової спрямованості, де письмова лексична частина становить не більше 50 відсотків усної частини доповіді. Студент переважно коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 5-ти) незначних помилок кожного типу у письмовому тексті презентації, якщо, вони не перешкоджають розумінню відповіді. В презентації студент надає лексико-графічну інформацію, але не у повному обсязі, або порушуючи принцип зв'язності. Інформація не є чітко структурованою. **Студент читає текст доповіді.** 2. **Усна частина презентації:** студент надає інформацію за фахом, але не у повному обсязі або порушуючи принцип зв'язності. Відповідь не є чітко структурованою. У вимові студент робить значну кількість (більше 5) помилок у вимові, у тому числі серйозних, тобто таких, які заважають розумінню відповіді. Студент використовує лексичні та граматичні одиниці некоректно (робить більше 5 серйозних помилок кожного типу)	**5-6**
1. **Презентаційна частина:** Студент не підготував презентацію взагалі, або студент підготував презентацію, письмова лексична частина якої становить більше 50 відсотків усної частини доповіді або надає лише фрагментарні, не пов'язані між собою речення із великою кількістю лексичних, граматичних помилок, що	**0-4**

перешкоджає розумінню відповіді у цілому. Студент повністю читає текст доповіді. 2. **Усна частина презентації:** студент не надає відповіді взагалі або надає лише фрагментарні, не пов'язані між собою речення із великою кількістю лексичних, граматичних помилок та помилок у вимові, що перешкоджає розумінню відповіді у цілому.	

Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література (англійська мова)

1.

1. Англійська мова для студентів-істориків [збірник текстів]:Навчально-методичні матеріали для студентів спеціальності «Історія» / К. О. Кудрик, Т.А.Стоян. К.. НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015.- 75 с.
2. Прядко Ю.П., Школа І.В. English for Students Majoring in History : навч. посіб. Для студ. : Бердянськ, 2019. – 264 с.
3. Doodly J, Evans V. Grammarway 3. Express Publishing. Liberty House, New Greenham Park, Newbury Berkshire, 2019. – 215p.
4. English for Students Majoring in History and Political Science : навчальний посібник з англійської мови для істориків та політологів / Укладачі : А. О. Трофименко, А. А. Крук. – 2-ге вид., допов. – Кам'янець-Подільський : ТОВ "Друкарня "Рута", 2022. – 278 с.
5. Learning History in English [Recurso electrónico]: language-related materials for students / David Lasagabaster …[et al.] – Datos. – Bilbao : Universidad del País Vasco / Euskal Herriko Unibertsitatea, Argitalpen Zerbitzua. Servicio Editorial, 2021. – 274 p.
6. Voichici O.C. English for history students. Presa Universitara Clujeana, 2017 – 98 p.

Допоміжна література (англійська мова)

1. Murphy R. English Grammar in Use. A Self-Study Reference and Practice Book for Intermediate Learners of English. Fourth Edition.– Cambridge University Press, 2012. – 400 p.
2. Ronder D. Past Simple: Learning English Through History Study Book: Garnet Education, 2012. – 143 pages.

Основна література (німецька мова)

1. Бєлозьорова О. М. Deutsch für Historiker: навчальний посібник для студентів історичних спеціальностей. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013.144 с.
2. Buscha A., Szita S. Begegnungen A1+. Leipzig: Schubert Verlag, 2010. 238 S.
3. Buscha A., Szita S. A-Grammatik. Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache. A1-A2. Leipzig: Schubert Verlag, 2010. 186 S.
4. Schritte international A1.1. Kurs- und Arbeitsbuch: Hueber Verlag, 2020.

5. Jin F., Schote J. Grammatik aktiv - Deutsch als Fremdsprache - 2. aktualisierte Ausgabe - A1-B1: Verstehen, Üben, Sprechen - Übungsgrammatik - Inkl. PagePlayer-App. Berlin: Cornelsen Verlag, 2023. 874 S.

Допоміжна література (німецька мова)

1. Brüseke R. Deutsch Grammatik leicht A1. München: Hueber, 2018. 119 S.
2. Jin V., Foß U. Lex:tra. Übungsgrammatik DaF Grammatik – kein Problem. A1-A2. Berlin: Cornelsen, 2011. 136 S.
3. Rusch P., Schmitz H. Einfach Grammatik. Übungsgrammatik Deutsch A1 bis B1. Berlin und München: Langenscheidt, 2007. 269 S.
4. Byelozyorova O. Kommunikative Strategien zur Bewältigung von verbalen Tabus in ZeitzeugInnen-Interviews mit Verfolgten des Nationalsozialismus *Germanica Wratislaviensia 146. Welten in Zeit und Raum,* Wroclaw 2021. S. 51-62. https://doi.org/10.19195/0435-5865.146.4
5. Бєлозьорова О.М., Вовк О.І. «Без зволікань беруся до виконання сього приємного обов'язку»: роль Й. В. Ґете в історії Харківського університету крізь призму його епістоляріїв. *Вісник ХНУ імені В.Н. Каразіна. Серія «Історія»,* вип. 64, 2023. С.171-192. https://doi.org/10.26565/2220-7929-2023-64-08

Основна література (французька мова)

1. Catherine Dollez, Sylvie Pons. Alter Ego B1. Méthode de français. – Hachette Français Langue Etrangère, 2016-2020. – 157 p.

2. Miguel C. Vite et Bien 1. – CLE International, 2019. – 192 p.

3. Grégoire M., Thievenaz O. Grammaire progressive du français. Niveau intermédiaire. – CLE International, 2018. – 168 p.

Допоміжна література (французька мова)

1. Гладка В.А., Сопилюк Н.М. Практичний курс французької мови: початковий рівень. – Чернівці 2016. -388с

2. Histoire. Géographie 2. Français langue étrangère/seconde. – CLE International, 2010. 32 p.

3.Grammaire Expliquée du français Intermédiaire Livre/ Roxane Boulet, C. Huet-Ogle, Sylvie Poisson-Quinton, Anne Vergne-Sirieys. – CLE International, 2018. 171 p.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення
(англійська мова)

1. Мультимедійна платформа English4Ukraine

https://mu.edu.ua/english4ukraine

2. Bell English Online
   http://www.bellenglish.com/
3. English with the BBC Service
   http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/index.html
4. Oxford University press
   http://www.oup.co.uk/
5. OUP online
   http://www.oup.com/online/

   Oxford DNB, online references, etc.
6. Longman Dictionary
   http://www.ldoceonline.com/
7. Internet Grammar of English (very academic)
   http://www.ucl.ac.uk/internet-grammar/home.htm
8. English Grammar and Writing online
   http://www.edufind.com/english/grammar/
9. Good tests and exercises in English Grammar
   http://www.usingenglish.com/online-tests.html
10. Vocabulary and Grammar Exercises online
    https://www.grammarbank.com/grammar-practice-quiz.html
11. English for learners
    https://www.grammarly.com/blog/10-best-grammar-resources-english-language-learners/
12. Student Project Ideas
    https://www.insightstoenglish.com/project-ideas
13. Combining history topics and English grammar
    https://www.usingenglish.com/articles/combining-history-topics-english-grammar.html

Допоміжні:

1. What is the latest news in the Guardian?
   British Press online

   http://www.wrx.zen.co.uk/britnews.htm
2. What is the world of the day?
   Oxford Dictionaries online …

   http://www.askoxford.com/
3. Enjoy English idioms with Cambridge University Press
   CUP Activity Page

   http://www.dictionary.cambrige.org/activity.htm
4. Find the script of your favorite movie
   Scripts online

https://www.scriptreaderpro.com/best-screenplays-to-read/

5. Headway Student's Site
   https://elt.oup.com/student/headway/?cc=ua&selLanguage=uk

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

(німецька мова)

1. www.hueber.de (Online-Tests und Übungen)
2. www.goethe.de (Serie „Mein Weg nach Deutschland", Online-Übungen, Modelltests)
3. Kultur und Sprache Materialienplattform (Landeskundliche Materialien)
4. Відеокурс „Deutschland-Labor"
5. https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/das-deutschlandlabor/s-32379
6. Deutsche Welle. Top-Thema mit Vokabeln, 2024
   https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/top-thema/s-8031
7. Deutsche Welle. Video-Thema, 2024
   https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/video-thema/s-12165

Допоміжні:

1. Online-Kurs der DW „Nikos Weg" 2024 Nicos Weg | Німецька разом з DW
2. www.sprachportal.at (Landeskundliche Materialien)

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

(французька мова)

1. https://leconjugueur.lefigaro.fr/
2. https://ticsenfle.blogspot.com/search/label/Dossier%20histoire%20%3A%20La%20R%C3%A9volution%20Fran%C3%A7aise

Допоміжні:

1. C'est quoi l'Histoire?
   https://www.youtube.com/watch?v=KiuoF-Bh0f0
2. Profil historique : Hérodote , le père de l'Histoire
   https://www.youtube.com/watch?v=Bmgn3Na95n8